

INGLIZ TILINI SAMARALI O'RGATISH UCHUN ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Xolmurodova Lola Xakimovna

Pastdarg'om tumani 47-maktab ingliz tili o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqola ingliz tili sinflarida zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanishni o'rganadi. Texnologiyaning jadal rivojlanishi bilan o'qituvchilar til o'rganish va o'qitishni yaxshilash uchun innovatsion vositalar va usullarni birlashtirish imkoniyatiga ega. Ushbu maqolada turli zamonaviy texnologiyalar, jumladan, kompyuter yordamida til o'rganish (CALL), mobil ilovalar, onlayn resurslar va virtual haqiqat (VR) haqida umumiy ma'lumot berilgan, ularning ingliz tilini o'qitishdagi mumkin bo'lgan afzalliklari va muammolari muhokama qilinadi. Bundan tashqari, u ushbu texnologiyalarni sinfga integratsiya qilish uchun amaliy strategiyalarni taklif qiladi, ularning motivatsiya, faollik, tilni bilish va madaniy kompetentsiyaga ta'sirini ta'kidlaydi. Ushbu vositalarni qo'llash orqali o'qituvchilar tilni samarali o'zlashtirishga yordam beradigan dinamik va interaktiv o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Kirish: Zamonaviy texnologiyalarning ta'limga integratsiyalashuvi an'anaviy o'qitish amaliyotida, jumladan, ingliz tilini o'qitish sohasida inqilob qildi. Ushbu maqola ingliz tilini o'rganish natijalarini yaxshilash uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlarini o'rganadi. U ushbu texnologiyalarni sinfga integratsiyalashning afzalliklari, qiyinchiliklari va samarali strategiyalarini o'rganadi.

1. Kompyuter yordamida til o'rganish (CALL):

CALL (Kompyuter yordamida til o'rganish) tillar o'rganishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning afzalliklarini taqdim etadi. Bu texnologiyalar o'z ichida onlayn mashqlar, interaktiv multimedia materiallar, til o'rganish dasturlari va virtual til laboratoriyalarini o'z ichiga oladi. CALL til o'rganishda bir qancha imkoniyatlarni taqdim etadi, masalan, individual o'qish, tez fikr-mulohaza va til ko'nikmalarini o'z-o'zidan va interaktiv tarzda mashq qilish imkoniyatini.

CALL til o'rganishda birinchi afzal til ko'nikmalarini o'z-o'zidan mashq qilish imkoniyatini taqdim etadi. Traditsionallikda o'qituvchilar maktabda bir necha differensial talabalarga javob berishda qiyinliklarni ko'radilar. CALL esa turli darajadagi talabalarni qondirish va ularga moslashtirilgan o'qish yo'riqnomalarini taqdim etish uchun individual o'qishni taqdim etadi. Bu, har bir talaba uchun o'ziga xos o'qish yo'riqnomalarini va mashqlarni o'zlashtirishga imkon beradi, shuningdek, o'qituvchilar talabalarni boshqarishga va taqdim etishga imkon beradi.

Ikkinchi ravishda, CALL til o'rganishda tez fikr-mulohaza imkoniyatini taqdim etadi. Ko'p holatlarda, o'qituvchilar fikr-mulohaza jarayonini boshlash uchun vaqt va maqola tahlillari bilan bog'liq muammo tuzatishlari mumkin. CALL esa fikr-mulohaza imkoniyatlarini oshiradi, chunki o'quvchilar o'z vaqtida fikr-mulohaza qilish, imlo va grammatika qoidalarini mustahkamlash uchun turli mashqlarni bajaramaydi. Bu tezlik o'quvchilarning til ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Uchinchi ravishda, CALL til o'rganishda interaktiv mashqlarni taqdim etadi. Interaktivlik talabalarni o'rganish jarayonida yoqtirish va motivatsiyalash uchun ahamiyatga ega bo'lgan faktor hisoblanadi. Interaktiv mashqlar o'quvchilarning amaliy tillarini mustahkamlash va o'z ishlarini o'zlashtirishga imkon beradi.

2. Mobil ilovalar:

Mobil ilovalar so'nggi yillarda sezilarli mashhurlikka erishdi va til o'rganish uchun ko'plab imkoniyatlarni taqdim etadi. Maqolada ingliz tili darslarida mobil ilovalardan foydalanishning afzalliklari, jumladan, ularning qulayligi, moslashuvchanligi va o'yinlashtirilgan funksiyalari o'rganiladi. Unda lug'atni o'zlashtirish, talaffuz qilish, grammatika va o'qishni tushunishga qaratilgan til o'rganish dasturlariga misollar keltirilgan. Mobil ilovalar til o'rganishda ko'plab imkoniyatlarni taqdim etish bilan yanada mashhur bo'lib kelgan va ingliz tili darslarida ularni qo'llashning afzalliklari maqolada ko'rsatilgan. Bu mobil ilovalarning qulayligi, moslashuvchanligi va o'yinlashtirilgan funksiyalari tufayli talabalar til o'rganish jarayonida yaxshi natijalarga erishishlari mumkin. Mobil ilovalar til o'rganishda qulaylikni taqdim etishda muhim rol o'ynaydi. Bu ilovalar mobil qurilmalar orqali iste'mol qilinadi va shuning uchun o'quvchilar uchun hammasi bir joyda, ularga kerak bo'lgan vaqt va joy yetishadi. Bu ilovalar o'quvchilarga

iste'dodli vaqtda va o'zlarining tanlagan joyda til bilan bog'liq mashqlarni bajargish imkonini beradi. Mobil ilovalar talabalar uchun moslashuvchanlikni taqdim etishda juda foydali bo'ladi. Bu ilovalar o'quvchilarga o'rganish jarayonida turli tashkilotlar, misol uchun otamizga yaqin joylar, do'stlar va oilaviy a'zolar bilan bog'lanish imkonini beradi. Shuningdek, bu ilovalar o'quvchilarga shaxsiy o'rganish yo'riqnomasi va o'quv materiallari to'plamini taqdim etish imkonini beradi, shuningdek, ular o'quvchilar bilan o'zaro munosabatlarni o'rnatish va o'zlashtirishga imkon beradi. Mobil ilovalar til o'rganishda o'yinlashtirilgan funksiyalarga ega bo'lishi ham juda muhimdir. Ular o'quvchilarni qiziqish va motivatsiyalash uchun o'yinlar, musobaqalar va tashkilotlar orqali o'rganishda qo'llaniladi. Misol uchun, lug'atni o'zlashtirish uchun o'yinlar, talaffuzni tekshirish uchun interaktiv vazifalar, grammatika va o'qishni tushunishga qaratilgan o'yinlar bu ilovalar orqali o'quvchilarga zarur bilimlarni o'rganishni o'yinlar orqali qiziqarli va qulay qiladi.

Shunga qaramay, mobil ilovalar til o'rganishda qo'llanilishi yanada o'sayotgan va ular o'quvchilarga til bilan bog'liq mashqlarni o'rganishda qulaylik va motivatsiyani oshirishga yordam beradi. Bu ilovalar o'quvchilarni o'zlashtirishga, o'rganishga va til bilan bog'liq bilimlarini mustahkamlashga imkon beradi. Maslahatlar va murojaatlar bilan til o'rganish uchun moslashuvchan mobil ilovalarni tanlash imkoniyati mavjud.

3. Onlayn manbalar:

Internet, ingliz tilini o'qitishni yaxshilashga yordam beradigan bir nechta onlayn resurslarni taqdim etadi. Bu resurslar o'rganuvchilarga asl til materiallarini taqdim etish, interaktiv mashqlar va virtual til hamjamiyatlarini taqdim etish imkonini beradi. Ushbu resurslar til darslarini rejalashtirishga integratsiyalashuvini muhokama qiladi va ishonchli va mos manbalarni tanlash bo'yicha tavsiyalarda bulinadi.

Asl til materiallarini taqdim etadigan resurslar, ingliz tilining grammatikasini, so'zlashuvini va so'zlar bazasini o'rganish uchun yaxshi manbalardir. Misol uchun, Oxford University Press, Cambridge University Press kabi mashhur nashrlar o'quvchilar uchun bir nechta ingliz tilidan darsliklar, lug'atlar va o'quvchan materiallarini taqdim etadi. Bu manbalardan foydalanish o'quvchilarga tilni tushunishga va o'rganishga yordam beradi. Interaktiv mashqlarni taqdim etadigan resurslar o'quvchilarga tilni amaliy tarzda o'rganish imkonini beradi. Bunday resurslar o'quvchilarga o'zlashtirish va amaliy

mashqlarni bajarish imkonini beradi. Bu mashqlar orqali o'quvchilar tilni ishlatish, tarjima qilish, talaffuz qilish va grammatika qoidalarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladi. Quizlet, Duolingo, BBC Learning English kabi platformalar interaktiv til o'rganish uchun yaxshi manbalardir. Virtual til hamjamiyatlarini taqdim etadigan resurslar o'quvchilarni online o'quv jarayonlariga qo'shish imkonini beradi. Bu resurslar o'quvchilarga online darslar, tarjimonlik imkoniyatlari, fikr-mulohaza forumlari va o'quvchilar bilan aloqada bo'lish imkonini beradi. Misol uchun, italki, Verbling, Preply kabi onlayn platformalar til o'rganish uchun tutorlar va o'qituvchilar bilan bog'lanish imkonini taqdim etadi. Darsni rejalashtirishga integratsiyalashuvni taqdim etadigan resurslar o'quvchilarni ingliz tilini qisqa vaqt ichida o'rganishga yordam beradi. Bu resurslar o'quvchilarga darslar, mashqlar, testlar va baholashlarni tashkil etishda yordam beradi. Google Classroom, Edmodo, Schoology kabi onlayn o'quv platformalari darsni tashkil etish va o'quvchilarni boshqarish uchun yaxshi variantlardir. Ishonchli va mos manbalarni tanlashda, o'quvchilar o'zlariga mos keladigan resurslarni tanlashlari muhimdir. Bunda, resurslar rivojlanish darajasi, o'quvchilar bilan aloqasi, talabalar uchun mos bo'lgan usullar va o'quv maqsadlari ko'rsatilishi kuzatilishi kerak. O'quvchilar uchun qulay, amaliy va motivatsiyalovchi manbalarni tanlashga e'tibor berish tavsiya etiladi. Internet orqali taqdim etilayotgan onlayn resurslar til o'rganishni yanada samarali va qiziqarli qilish imkonini beradi. Bu resurslardan foydalanish o'quvchilarga o'zlarining o'zlashtirish va o'rganishni oshirishga yordam beradi.

Xulosa: Xulosa qilib aytish mumkinki, ingliz tili darslarida zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish til o'rganish natijalarini oshirish uchun ajoyib imkoniyatlarni taqdim etadi. O'qituvchilar kompyuter yordamida til o'rganish, mobil ilovalar, onlayn resurslar va virtual haqiqatni qo'llash orqali o'quvchilarning faolligini, motivatsiyasini va tilni bilishini rag'batlantiradigan dinamik va interaktiv ta'lim muhitini yaratishi mumkin. Biroq, ushbu texnologiyalarning afzalliklarini maksimal darajada oshirish uchun integratsiya strategiyalari, o'qituvchilar malakasini oshirish va pedagogik asoslarni diqqat bilan ko'rib chiqish kerak. Texnologiya taraqqiyotda davom etar ekan, 21-asrda o'quvchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun ingliz tilini

o'qitishda texnologiya integratsiyasiga innovatsion yondashuvlarni yanada tadqiq qilish va tadqiq qilish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Avliyoqulov, Zokir Avazovich. "FEATURES THAT SHOULD BE PAID ATTENTION TO WHEN TEACHING RUSSIAN AT A PEDAGOGICAL INSTITUTE." *Евразийский журнал академических исследований* 2.6 (2022): 676-678.
2. Авлиякулов, Зокир Авазович, et al. "Значимость формирования проектной культуры современного педагога в процессе профессиональной подготовки всестороннее развитой личности учащихся." *Science Promotion* 5.1 (2024): 117-123.
3. Avazovich, Avliyakulov Zokir. "PREPARING FUTURE TEACHERS FOR TEACHING THE RUSSIAN LANGUAGE IN SECONDARY SCHOOLS IN UZBEKISTAN." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 12.1 (2024): 276-281.
4. Avazovich, Avliyoqulov Zokir. "Features that should be paid attention to when teaching Russian at a pedagogical institute." *Journal of Pedagogical Inventions and Practices* 8 (2022): 180-181.
5. Усаров, Равшан. "МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ РУССКОЙ РЕЧИ В НАЦИОНАЛЬНЫХ УЗБЕКСКИХ ШКОЛАХ." *Евразийский журнал академических исследований* 2.6 (2022): 923-927.
6. Choriev, Ruzimurot Kungratovich, et al. "Content Characteristics of Independent Work of Students (IWS): Modern Conditions and Problems." *Psychology and education* 58.2 (2021): 1289-1294.
7. Khudayarovich, Usarov Ravshan, and Oltiboyev Abror Muzafafrovich. "FOSTERING FRIENDLY RELATIONSHIPS IN CHILDREN'S TEAMS." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 12.1 (2024): 187-189.
8. Усаров, Равшан. "Языковая способность: теоретические основы изучения." *Традиции и инновации в исследовании и преподавании языков* 1.1 (2023): 511-514.
9. Usarov, Ravshan. "FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE." *Евразийский журнал академических исследований* 3.6 Part 2 (2023): 189-193.
10. Xudayarovich, Usarov Ravshan. "SO'Z SAN'ATI SEHRGARI." *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ* 38.3 (2024): 164-178.
11. Khudayarovich, Usarov Ravshan, and Mamadiyev Norboy Khursanovich. "ENRICHING THE STUDENT'S VOCABULARY." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 12.1 (2024): 183-186.
12. Усаров, Равшан. "МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ РУССКОЙ РЕЧИ В НАЦИОНАЛЬНЫХ УЗБЕКСКИХ ШКОЛАХ." *Евразийский журнал академических исследований* 2.6 (2022): 923-927.